

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, kö-
szegi jegyzők és tanítók
résztve egész évre 3 frt.
Italmédek és kocsma-
sok részére az előfizetők
költségével együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetők
postautalványval
eszközöndök.

Egyes számok 10 kr. jával
kapnának a kiadónál.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETÁRIUM TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E.

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
Többszörölt 1 1/2 kr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBEŒ

minden 3 hasábos garmond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők vagy gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (János-utca 8. sz. l. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenként egyszer,
— VASÁRNAP. —

hirdetések, előfizetések, reklamációk, a kiadóhivatalba (Főter. 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magyar Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Gőzfürdőt kérünk.

Az egyszeri cigány elárasztotta ígérekkel a rajkóját, le akarta neki hozni a napot, csillagokat, s mikor a gyerek ekkora ígéretek mellett felbátorodva, egy kis kenyéret kért, savanyuan mondta reá: «enyje, enyje, te is mindig olyat kérsz, ami nincs.»

Épp ily szerény kívánság a miénk is, nem először van szó róla és van legalább is akkora szükségünk gőzfürdőre, mint a rajkónak a kenyérre, mindamellett ha ez irányban néha meg is indultak némi törekvések, mindenkor eredményteleneknek bizonyultak.

Városunk természeti fekvése nem mondható a legkedvezőbbnek; igaz, hogy hegyekkel vagyunk övezve, az alsó rész mindamellett nedves, sőt helyenként akár posványosnak mondható.

Nem is kerüli el Rimaszombatot a ragály, volt részünk benne annyi, hogy időnként a holtakat kísérő harangszó folytonos zugása idegessé tette az edzettebbeket is. Sok mindentéle oka van a betegségeknek, az tagadhatatlan, éppen azért van szükségünk az azok elleni folytonos és éber védekezésre, melynek legjelentékenyebbje a test tisztasága s ennek elérésére okvetlenül fürdőre van szükségünk, még pedig nem nagy költséggel berendezett, fényes díszítésű fürdőre, hanem olyanra, amelyben a test épsége és tisztasága szempontjából megfürdhetünk.

Igaz, hogy van városunkban két kádfürdő is, de talán ezekről jobb nem be-

szélni, ha másért nem, hát csak azért sem, mert tudjuk mindnyájan, hogy télen a kádfürdő, hol a felhevített test okvetlenül szükséges lehűléséről gondoskodva nincs, jóformán használhatatlan s legalább is kockázatos dolog.

Gőzfürdőre van tehát szükségünk okvetlenül és saját magunknak vétünk akkor, midőn ennek felállításával egy perczig is késlekedünk.

Hogy magánvállalkozó nem akad, az még nem bizonyít a fürdő feleslegessége mellett, lehet, hogy akinek hozzá való pénze volna, anyagilag előnyösebbnek lát más vállalatot; épp azért, ha egyes ember nem fog bele egy közhasznú vállalat létesítésébe, álljon annak élére első sorban maga a város és a nagyközönség hozzájárulásával építse föl a fürdőt, mely különben sem igényel nagybbszabású költséget és melyhez oly jelentékeny segítő eszközök vannak, mint például a könnyen hozzáférhető víz és a Dickmann testvérek gőzmalma.

A fürdőépítés legkönnyebben eszközölhető módja volna az, ha a vállalat részvényekre fektetnek és a város lesz a legnagyobb részvényes s ha a szükség úgy kívánja, megveszi a részvények felét s egyéb kedvezményekben is részesíti a vállalatot, mely lehetetlenség, hogy életképesse ne legyen, ha nem is hoz részvényeseinek uszora kamatot.

Ma már a kisebb vidéki városokban is megtaláljuk a gőzfürdőt, melynek felállítása nem áldozatkészség, hanem életszükséglet, még pedig oly életszükséglet, melyet

a legféltettebb kincs, a testi egészség követel. Különös lenne tehát, ha éppen Rimaszombaton kellene az egészség semmibe vesésének oly nagy fokával találkozni, hogy a fürdő felépítése kivihetetlennek látszódjék.

Van törvényszékünk, közigazgatásunk, pénzügyigazgatóságunk, iskoláink, katonaságunk stb., tehát egy jelentékeny hivatalnoki és tiszti kar és a honoratiorok nagy része nős, családós; nem kell attól félnünk tehát, hogy a felállítandó gőzfürdőnek nem lesz közönsége, mert a felvilágosodottság szinte magában hordja tudását a reánk nézve jónak.

Szép dolognak tartjuk a kaszárnya építést, a szabadkai méntelep épületei is becsületére válnak a városnak, de bizony mondjuk, hogy hasonlíthatatlanul kevesebb szükség van mindezekre, mint egy gőzfürdőre s ha a város áldozatot nem kimélve létesítette a katonaság épületeit, a közegészség érdekében szintén ne takarékosodjék, s száljon sikra jó példaadás okáért, jelentkezék mint a föllállítandó gőzfürdő első részvényese s e ténykedése bizonyára nem fog eredmény nélküli lenni, az érdeklődés felkeltésével csoportosulni fognak azok, kik már régen tudják és érzik a szükségességét s meg lesz oldva a gőzfürdő létesítésének rég vajudó kérdése.

A szomszéd Losonczi jó példával jár előttünk; csinos gőzfürdője, mely a hét bizonyos napjain áll a férfi és női közönség rendelkezésére, díszére válik a városnak. Ugyanazon épületben vannak a kádfürdők, étterem, sörcsarnok s nyári kert, tehát gon-

TÁRKA.

A PÓRULJÁRT HASBESZÉLŐ.

Tragikomikus történet.

Irlta: Mártonffy Imre.

Szajás Muki egy napon arra a felfedezésre jutott, hogy ő hasbeszélő. Ha végig ment az utcán, bolondabbnál-bolondabb csinyeket vitt véghez. Alig mult el nap, hogy valakit ne bosszantott volna. Egyszer kiment a piacra és a kofákat holtra ijesztgette; rájuk fogta, hogy a halak beszélnek, a tyukok énekelnek, a malaczkok nevetnek, a kakasok rőfögnek és több ehez hasonló csinyeket produkált hasbeszélői művészetével. De különös nagy tehetséget fejtett ki a kutyaugatásban és a macskanyávogásban. Ebben csakugyan ritkította párját. Mindegyiket tudta utánozni... a sárga kandurt, mikor meghűtötte magát, éppoly mesterileg tudta utánozni az elkényeztetett tigris macskát, mely viharos esztén keservesen szokott nyávogni, hogy beereszék vagy egy fiatal macskát, mely anyja után vágyakozó vékony sopránhangon... szóval a macskák zeneköltészetében otthonos volt.

Egy este, midőn lámpáját eloltá, hogy lefeküdjék, igen jó gondolat ötlött agyába. Mellette, térszomszédságában lakott Köcsög Tóbiás, egy ideges természetű agglegény, ki jobban borzadt a macskanyávogástól, gyermeksirástól, mint a jámbor polgár a vérehajítótól. Ezt a szegény Köcsögöt szemelte ki áldozat gyanánt Szajás Muki.

Az ördögös hasbeszélő lesomfordált a lépésén — mindketten az emeleten laktak — és kinyitotta a kaput és kívülről bezárta, nehogy Köcsög kijöhessen. Aztán a jámbor agglegény ablaka alá sompolygott s az utcán felhalmozott kövek és téglák közé bujt. Tervét hamarosan elkészítette. Megköszörlöte torkát és egy pesszimista kandur halk panaszhangját hallatta. Körülötte mély esendő honolt s a fura hangok megszé elhangzottak. Muki buzgó nyávogott. Erre Köcsög dühösen ugrott az ablakhoz, kinyitotta és kidugta fejét. Fehér házi sapkája és éjjeli kosztümje kísérteties szinben tüntették fel. A macskák bizonyára elremülve rohantak volna el hanyatt-homlok.

— Átkozott macskája kiáltá dühösen. Az ember még a szemét sem hunyhatja be. Kos! Kschitz!

Szajás Muki meglapult a téglák közt mint egy nyul s alig birta nevetését visszafojtani. — Aztán néhány siralmas hangot hallatva elnémult, mintha a kandur csalódva reményében visszavonult volna.

Köcsög Muki betette az ablakot és visszafeküdt ágyába. Alig hunyta le szemét, — midőn alant újra megkezdte a hangversenyt Muki... ezuttal a fiatal macskák soprán hangján. Ez valóban megható volt. Az ablak újra kinyílt és az agglegény ismét kidugta a fejét.

— Csak tudnám, hogy hol vagy! — kiáltá a kétségbeesett agglegény. — Nesze ez legyen a tied!

E szavakkal egy eszimbuzót dobott a kép-

zelt macska felé. Szajás Muki pedig fájdalmas nyöszörgést hallatott.

— Oly igazán, mit hogy élek, holnap megmérgezel, kiáltá az agglegény a sötét utcára nézve, vajjon merre osont el a macska.

Ismétlen panaszos vonítás volt a válasz. — Micsoda, még itt vagy? — dühöngött Köcsög magánkívül és egy kefe repült a láthatatlan macska felé.

Szajás Muki oly ordítással felelt, mintha Köcsög eltalálta volna a macskát, aztán mesterileg utánozta a zajt, mintha a macska felmászna a kövekre.

Ezuttal elmenekült, gondolá az agglegény. Legalább megszabadultam tőle.

Ezzel az ablakot betette. Két-három percz múlva Szajás egy vén kandur basszus hangján kezdett nyávogni. A nőstény macska soprán hangján válaszolt rá, majd mindketten egyszerre kezdtek duettolni. Ez oly iszonyu zene volt, hogy a hallgatónak okvetlenül ég felé állt a haja.

Az ablak harmadszor nyílt ki és harmadszor dugta ki fejét a boldogtalan agglegény.

— Ez már mégis iszonyatos valami. Ezt nem tűrhetem, egész éjjeli nyugalmam oda. Átkozott macskája!

Szajás Muki valóságos fülbemászó kettős hangot hallatott.

— Ah, ez borzasztó! Most már ketten vannak! kiáltá Köcsög böszülten. Ugy látszik harc-készen állanak, ez szép mulatság lesz! Ezt nem hagyom úgy, majd elveszem a kedveteket!

doskodva van a közönség testi és szellemi üdüléséről egyaránt, — pedig Losoncznak éppenséggel csak járásbírósa van, nem törvényszéki, nem közigazgatási székhely, pénzügyigazgatósága sincsen, hanem van ehelyett Losoncson valami, aminek hiányát mi Rimarzómbatban sajnálattal nélkülözzük és ez az egészséges eszmék iránt való ügybuzgalom.

Lehet, hogy nálunk is megvan, talán csak szunnyad; — ime itt egy jó alkalom, kísértsük felébreszteni.

Vármegyei közgyűlés.

A köztanácskozás tárgyat képező közügyek elintézésére végett szükséges, törvény és szabályrendeletileg megállapított rendes tavaszi vármegyei közgyűlés határidejéül, főispán ur ő méltóságával egyetértőleg, a folyó évi márczius hó 13-ik és következő 14-ik napjának d. e. 9 órája Rimarzómbat városába tüzetelt ki.

Midőn erről vármegyénk közönségét ezenel értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiváltságos tárgyait a legközelebb mult 1893-ik évi házi pénztár számadásainak megvizsgálása, a vármegyei kezelés alatt levő összes pénztárak és alapok mult évi számadásainak megvizsgálása eredményéről szóló számvizsgáló bizottsági jelentések tárgyalása, az 1891. és 1892. évről szerkesztett uti zárszámadás törvényszerű megvizsgálása. Hanvay Zoltán vármegyei bizottsági tagnak, a Tompa Mihály nevet viselő nyilvános törvényhatósági közokmánytár alapítása tárgyában beadott indítványának tárgyalása, valamint a törvény 46. §-a értelmében, a tárgysorozatban szabályszerűen kibírdetendő egyéb közérdekű ügyek fogják képezni.

Rimarzómbat, 1894. február 14.

Bornemisza László s. k.
alispán

A rozsnói választókerület választóihoz!

Tisztelt választótársaink!

Elérkezett az idő, melyben az országgyűlés előtt fontos egyházi-politikai törvényjavaslatok, u. m. a házassági jognak a kötelező polgári házasság alakjában egységes állami rendezését, az állami anyakönyvek vezetését, a vallászabadság és jogegyenlőségnek biztosítását, valamint izraelita polgártársaink teljes egyenjogosultságát és végül a különböző vallásfelekezetek közötti jogegyenlőség életbe lépését után a vegyes házasságokból származó gyermekek vallásának megfelelő rendezését célzó javaslatok a törvényhozásnak döntő elhatározása alá jutottak.

Nehéz feladat volt az, hogy e javaslatok a majdnem legyőzhetetleneknek látszott akadályok elhárítása után a törvényhozási működésnek — már is ilyen előrehaladott stádiumában viessenek.

A multnak egyoldalulag kedvező hagyományaihoz feltékenyen ragaszkodó elfogultság ne-

hézségeket gördített és gördít még most is minden oly üdvös intézkedés elé, amelynek célja: a házassági jog terén eddig fennálló kiváltságok s a családi és örökösödési viszonyokba mélyen benyúló vizsátságok, bonyodalmak és bizonytalanságok megszüntetése, a magyar haza minden rendű, rangu és vallásu polgárára nézve a családi és társadalmi jogviszonyoknak egységes és egyenlő jogu szabályozás s ez által a haza minden polgárai között az együvé tartozás érzetének biztosítása.

Jóságos fejedelmünk bölcsessége, kormányunknak a feltornyosult akadályokat elhárító erélye s országos képviselőinké párt és valláskülönbség nélkül alakult és szabadellvű irányt követő nagy többsége immár oda juttatta ezen kérdéseket, miszerint azoknak kedvező megoldása többé kétségesnek alig tekinthető.

E tényekkel szemben a mi kötelességünk az elismerés és hála érzetének nyilvánítása.

S miután a rozsnói választókerület képviselője gr. Andrássy Géza ur szintén azon országgyűlési képviselők közé tartozik, akik e nagy mű létrejöttét hazafias, szabadellvű magatartással s befolyásukkal előmozdították s ezért elismerésünk s bizalmunkat kiérdemelték.

Felhívjuk a rozsnói választókerülethez tartozó összes községeknek mindazon választóit, akik az országgyűlés tárgyalása alatt levő s fent jelzett fontos egyházi-politikai javaslatokat helyeslik s azoknak törvényerőre emelkedését kívánják, hogy a folyó évi február hó 27-én (kedden) délelőtt 10 órakor Rozsnóyan a város háza nagyteremben megtartandó választói gyűlésre megjeleni sziveskedjék oly czélból:

1. Hogy választókerületünk igen t. képviselője, gr. Andrássy Géza urnak ezen kérdésben tanúsított eljárásáért elismerésünk és bizalmunk nyilvánítsassék.

2. Hogy miután Budapesten folyó évi márczius hó 4-én párt és felekezeti különbség nélkül országos gyűlés tartatik, melynek célja az, hogy az ország minden részéből egybegyűlt választók részéről a tervbe vett s a hazára nézve üdvös reformok helyeslése impozáns és ünneplés alakban nyilvánítsassék, — a rozsnói választókerületnek választói is jelentsék ki, miszerint e mozgalomhoz csatlakozzanak és ezen országos gyűlésben kiküldendő képviselők által résztvesznek.

Kelt a rozsnói választókerületnek az egyházi-politikai reformok támogatása czéljából alakult végrehajtó-bizottságnak Rozsnóyan, 1894 évi február hó 18-án tartott üléséből.

Farkas Jenő, Flütsch Kálmán, Gál János, Gümöry Gusztáv, dr. Gutlohn Henrik, Hámos Gyula, Hodinka Mihály, Kiss Bertalan, Kiss István, Máriaßy Barna, Markó József, dr. Markó Sándor, dr. Maurer Arthur, dr. Mayer Mór, Nehrer Gyula, Niki Gyula, Ónody Károly, Oravecz Mihály, Polaések Béla, dr. Pösch Dezső, Rosthy József, Sárkány Miksa, Schlosser Albert, Schneider Gusztáv, Schuber Mátyás, Szeghő Gusztáv, Szontagh Béla, Szontagh József, Tichy Mihály, Tomory Géza, Varga József.

attól tartott, hogy a repülő jóságok közül egyik célzott téveszthet és őt találja el. Egy este néhány barátját hívta el magához vacsorára és egy kis «mulatságra». Tíz órára már bevezették a vacsorát, ekkor felállt Szajás Muki és mivel a többiek is kitűnő és emelkedett hangulatban voltak, bámulva hallgatták tervét. Ő egyelőre nem szólt egyebet, csak azt mondta: «Fiuk, akartok-e jót nevetni?» Mire mind örömmel beleegyeztek és alig várták a mulatság kezdetét. Muki csupa óvatosságból levelette cipőjét és lassan lement a lépcsőn. Társai egyenkint követték, hogyne, hiszen még sohasem nevettek akkorát, mint ma.

Azonban Köcsög sem maradt veszteg. Szerzett magának nagy titokban egy idomított kutyát, amely a legelső «ucczu» szóra irgalmatlanul megtámadott minden előt, ami útjába került. Ezzel a derék állattal akarta ugy istenesen lefűlletni a koncertező macskákat. Kapuzárás után Köcsög Tóbiás ajtaját eltorlaszolták mindenféle eszközzel, nehogy kijöhessen. Muki aztán az agglagény ablaka alá ment a szokott helyre s barátait vagy husz lépésnyi távolban elhelyezte s figyelmeztette, hogy meg ne mozduljanak bármi történjék is. Nemsokára hangos és valóban sziverehető nyávogás hallatszott, — aztán egyszerre csend lön. Az elsőt követte egy második, harmadik, végre hatalmas teretben egyesült a kandur és macska nyávogása. Pököli hangverseny volt ez, olyan, minőt még nem hallott a környék. Az ablak kinyílt és az agglagény hangja szólalt meg.

Polgári házasság.

(Szemelvények az egyházjog mezejéről.)

Sokan a kath. canonisták közül, habár a házasságot szentségnek tartják, azt állítják, hogy az lényegileg nem egyéb, egyszerű polgári szerződésnél s hogy a szentségi jelleg pusztá járuléka a szerződésnek.

Es ha a házasság — e kath. canonisták állítása szerint — polgári szerződés, mi sem áll utjában annak, hogy a házasság polgári legyen és nem egyházi.

De különben is dogma az, hogy a házasság szentségének kiszolgáltatói maguk a jegyesek, nem pedig az illetékes lelkész, ki a házasságkötésnél csak mint tanu működik.

Es tény az is, hogy a tridentit zsinat, mely az ugynevezett litkos házasságokat megszüntette, már megszerkesztette a decretumot, mely szerint a házasság megkötését két tanu jelenlétéhez kötötte, s e dekretum csakis a francia követek kérésére lett akként formulázva, hogy az illetékes lelkész — a parochus — mint hiteles tanu jelenléte okvetlenül szükséges legyen ahhoz, hogy a házasság érvényes legyen.

Es ha a jegyesek maguk a házasság szentségének kiszolgáltatói, ha az illetékes lelkész csak mint tanu működik, mért ne lehessen a házasság polgári.

Különben is polgári házasság sehol nem tiltja el a jegyeseket attól, hogy házasságukat egyházilag is megáldassák.

A polgári házasság háromféle lehet.

1. Kötelező polgári házasság, midőn t. i. a törvény a házasulandókat kivétel nélkül s elengedhetetlenül a polgári egybekelésre utalja és ennek létrejötte előtt az egyház áldásának kikérését és megadását szigoruan tiltja s a polgári egybekelés mellőztével az egyház színe előtt létesült házasságokat — érvényteleneknek nyilvánítja.

2. Tetszés szerinti vagy fakultatív polgári házasság, mely szerint a házasulandók tetszésére bízatik, vajjon polgári vagy egyházi hatóság előtt óhajtják-e házasságaikat megkötöni, mert a törvény egyaránt érvényeseknek ismeri a polgári és egyházi házasságokat.

3. Szükségbeli polgári házasság, mely egyedül csak azon esetben engedtetik meg, ha valamely bontó házassági akadály miatt a felek között egyházilag érvényes házasság nem létesülhet.

A polgárilag megkötött házasságot a kath. egyház érvényes házasságnak nem ismeri el ott, hol a polgári házasság be van hozva, hangsúlyozza azt, hogy a felek lelkiismeretbeli köteletségüknek ismerjék az egyház áldását utólag kikérni, mert különben házassági firgük egyházilag nem fog érvényesnek tekintetni. Ezt pedig az állam törvénye sehol nem tiltja.

A polgári házasságnál bizonyos okok miatt a házasság felbontható, de a felbontás okai sokkal kevesebbek általában véve, mint a jelenlegi nem kath. házassági jog mellett, sőt Franciaországban a «Code Napoleon» jónak látta a házasságokat elengedhetetlenül felbonthatlanoknak nyilvánítani és így nem áll az, hogy a polgári házasság csak bizonyos meghatározott időre köttetik.

A polgári házasság három faja közül a szükségbeli polgári házasság az, mit a katolikus egyház leginkább perhoreál.

— Fogd meg Hector!

E pillanatban csakugyan megfogott valamit a kutya, de ez Szajás lábikrája s ez oly fájdalmat okozott, mintha nyársra húzták volna. Hangos segélykiáltásba tört ki, de mos már emberi hangon. A hatalmas kutya azonban még jobban rárohant és éles fogaival még erősebben marczangoita a póruljart hasbeszélőt. Ez Köcsög nevet kiáltá, ki most már mindent tudott s gyorsan leaart jönni, de ajtaját nem bírta sehogysen kinyitni.

— Segitsen Köcsög ur! Segitsen! — kiáltá Szajás.

Vigye el ajtóm elől e lomokat, akkor lejöhettek! viszonzá Köcsög.

Szajás Muki amily gyorsan csak lehetett, elhárította a közlekedési akadályokat, de a kutya folyton nyomában volt. Köcsög hatalmas bottal kezében fogadta a hasbeszélőt. A kutyát elkergette, de annál jobban elhusságoita a póruljart hasbeszélőt, kinek fejétől a lábaig minden része kék és zöld lett.

Szajás Muki barátai azt hitték, hogy ez tréfa és ez is a mulatsághoz tartozik, jót nevettek rajta. Kinyilatkoztatták, hogy ez volt a legszebb mulatság, mit életükben láttak. Valahányszor vele találkoztak, mindannyiszor megköszönték a szerzett élvezetet s kérték, hogy ismételje e páratlan mulatságot, de Szajás Muki lemondott azóta hasbeszélő tehetségének további képzéséről.

A kötelező polgári házasság a következő államokban van eddig behozva: Francia-, Olasz- és Poroszországban, Belgiumban, a rajnai tartományokban, Kurhessen, Schwarzburg, Sonderhausen, Meklenburg-Schverin s Hannover tartományokban, Genf, Neuenburg és Tessin kantonokban s a Dunafelvidékeken. Az amerikai államok közül Uj-Granadában és Venezuelában.

A tetszés szerinti polgári házasság Angliában és Irhonban és az indiai angol gyarmatokban, Oldenburg nagyhercegségben, Hamburg városában és Waadt kantonban bir érvénnyel.

A szükségbeli polgári házasság pedig az ausztriai örökös tartományokban Württemberg és Baden tartományokban, Svéd- és Norvégországban, Dániában, Zürich, Thurgau és Schaffhausen kantonokban van megengedve.

Nalunk a törvényhozás most foglalkozik azzal, hogy a kath. egyház által is a három közül leginkább megtűrt kötelező polgári házasságot behozza.

H I R E K.

— Szerkesztőnk néze. E hó 19-én déli 1 órakor vezette oltárhoz Szélessz Ödön tartalékos tüzér-hadnagy, lapunk felelős szerkesztője Guha Berta kisasszonyt, özv. Guha Viktorné hájos s női erényekben gazdag leányát. Három díszes fogat röpítette a templomhoz a csak kizárólag a család tagjaiból állott nézénepet, s orgonahangok fogadták a fiatal párt, amint barátai és tisztelőik sorfala között az égő gyertyákkal ékített oltár elé léptek, hogy örök hűséget esküdjenek egymásnak. A menyasszony, kinél hájosabb jelenséget alig lehet elképzelniünk, fehér moire selyemruhában volt, arany és ezüsttel himzett prémes mentével; a nászmenetben édesanyja és fivéréi, Viktor és Frigyesen kívül csak nagybátyja, Hartzer Balduin Coburg hercegi tiszt és a völgyény részéről Németh Ignác, miniszterelnöki titkár mint tanúk vettek részt. Mészáros Balint római kath. plebános, miután összeeskette a fiatal párt, a nála megszokott ékeszólással egyiket tartotta legszebb beszédeknek, — mely nemcsak azoknál, — kikhez közvetlenül intézve volt, de a jelenlevő közönségnél is nagy hatást tett. A szertartás után újra megcsendülő orgonahangok mellett vezette el az oltártól a boldog térj ifjú nejét, otthonukba tértek, hol lelje állandó tanyáját azon boldogság, melyet tisztelőik és barátai nagy csoportja nekik ösztönt kíván.

— Parjéssy László nagy-rőcei polgári és kereskedelmi iskolai igazgatót a vallás- és közoktatásiügyi miniszter a IX-ik fizetési osztályba ugyanazon minőségben előléptette.

— Nőegyleti tanczestély. Ma lesz az izr. nőegylet tanczestély, mely az érdeklődést mérlegelve, mely iránta nyilvánul, bizonyára a legsikerültebb estélyek egyike leend. A rendezőség mindent elkövet, hogy a megjelenők jól mulatása minél teljesebb legyen és ilyképp nincs egyébre szükség, mint a látogatottságra, mely pedig a közönség feladata lévén, bizonyára nem fog elmaradni.

— Szolgabírói járások szaporítása. Eddigelé a garami szolgabíróság létesítése az eredménye ama mozgalomnak, melyet az ugynevezett székhelykérdés indított meg. Gömörmegyének azelőtt is volt 6 járása s éppen a nagy-rőcei járás az, mely a nagy-rőcei és rakkói két járáshól lett kikerekítve. Ez új szolgabírói járás létesítése egyik tényezője lesz a jó közigazgatásnak. E szolgabírói járás jelenlegi nagy-rőcei járási főszolgabírónak lesz alárendelve. Alispánunk folyó 20-án kibocsátotta a pályázati hirdetményt is, mely szerint a márczius 13-iki közgyűlés fogja választani az új szolgabíróit.

— Műkedvelői szini előadás. Alig van egyesület városunkban, mely létjogosultságát és életrevalóságát jobban bebizonyította volna, mint a «Gömörmegyei díjnoksegélyző-egyesület». Ezen ifjú egyesület mindig összetudja egyeztetni a kellemest a hasznossal; hangverseny, táncmulatság, szini előadás rendezése által meg egyrészt saját alapítóját gyarapítja, másrészt városunk műpártoló közönségének élvezetes estéket szerez. Legközelebb folyó évi márczius hó 10-én ismét szini előadást rendez, mely alkalommal a «Czifra nyomoruság» Csiky Gergely 4 felvonásos nagyhatású színműve kerül előadásra. Az egyesületnek eddigi sikerült előadásait tekintve, most is teljes bizalommal nézünk a leendő előadásra, annál is inkább, mivel szereplőkül Mihályi Lajosné, továbbá Rábeli Katica, Hollóssy nővérek, Tóth Rozsa, Sarinay Margit, Jakabfi Gyizella, Sziygyártó Mariska, Bródy Matild, Király Anna és Benyo Margit kisasszonyokat sikerült az egyesületnek megnyerni, kik már nem egészen ismeretlenek közönségünk előtt, míg

a férfi szerepeket részint az egyesület ismert tagjai, részint más kiváló műkedvelők fogják betölteni. Az előadást, melynek jövedelme részben a rimaszombati műkedvelő-társulat színpadának felszerelésére fog fordított, táncmulatság követi. Ezen törekvő egyesület kellemesen igérkező előadására nagyközönségünk figyelmét már most is felhívjuk.

— A berentei borvásárlás. Sokat hallotta dicsérni a tiszteletes a szegedi borokat s éppen azért ritkaság számba menvén manapság a jó építhetonnal illethető italka, elhatározta, hogy hozat a feldicsért borokból. Berente nem olyan nagy község, hogy az ilyesminek híre ne futna, s ilyképp feszült várakozással nézett a berentei követelmény a szegedi borok elé. Meg is jött a várva-várt küldemény, hatalmas csomagolással védve az ut vizontagságai ellen. Felbontják a ládát, feldugaszolják az egyik üveget — viz, a második, a harmadik, mind, mind, csupa tiszta viz. Az álmélkodás természetesen általános s ezt másnap a dühig menő bosszankodás váltja fel, midőn express érkezik a postán egy kis csomag azzal az utasítással, hogy annak tartalma tévedésből kimaradt az üvegből. Azóta a berenteiek s különösen a tiszteletes nagyon furcsa szemmel néznek arra, ki előtűk a szegedi bort meri dicsérni.

— A földmívelésügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Tudomásomra jutott, hogy egyesek a marhaleveleknek az állatok leírására szánt rovatába az állatok egészségi állapotát jelző egyes kifejezéseket (pl. kehes) beírattak, arra számítva, hogy a vevő vagy irástudatlan, vagy ily bejegyzésekre nem ügyel és így a zavatosság alól menekülhetnek. Tekintettel arra, hogy a marhalevél-kezelők egyes állatok bizonyos közös állapotára a marhalevélben való igazolására jogosítva és hivatta ninesennek és ily igazításnak a marhalevélben helye ninesen, ezenel megtiltom, hogy a marhalevél-kezelők az állatok egészségi állapotára vonatkozólag a marhalevelekbe egyebet beleírjanak, mint ami a marhalevél ürlapokra nyomtatott egészségi bizonyítvány által a fennálló szabályok értelmében igazolandó. A jelen rendeletembe ütköző eljárás megtorlása iránt az 1888 VII. törvényozikk végrehajtására kiadott utasítás 6-ik §-a irányadó. Erről a közönséget tudomásvétele és az illető közegeinek megfelelő utasítása végett ezenel értesitem.

— Gépcsarnok Rimaszombatban. «Első rimaszombati gazdasági gép gyári-raktár» czég alatt új vállalat alakult városunkban, mely az Andrassy-uton díszes csarnokot fog építtetni. Az új vállalat nagy lendületet lesz hivatva adni mezőgazdaságunk fejlődésének, amennyiben a modern technika vívmányait, a legújabb és legcélszerűbb gépeket — lehet részletfizetésre is — bevásárolni. De megkiszámíthatlan előny az a gazdára, ha közvetlenül tekintheti meg a vásárlandó gépet s nem lesz kénytelen e végett Budapestre fáradni s meg lesz óva, hogy ismeretlen ágens új gép helyett kijavított és befestett ócskát küld a nyakára. Az «Első rimaszombati gazdasági gép gyári raktár» körlevélét lapunkhoz csatolva veszik olvasóink és a legjobb szívvel ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Lupaj bácsinak is megmagyarázták a finánczok, hogy mily veszedelmes következménye van annak, ha az ember szüzdohányt szí. 3 frt 80 krt fizetett büntetésül, a miért 1 kilo szépen felvágott dohányt találtak babos szekrényében. Már most számítva azt, hogy a dohányért magáért 1 frt 20 krt adott, a felvágás és ijedségen kívül tiszta kárja 5 frt, mert még szép dohányát is elpasztították azok a kegyetlen finánczok. Az 5 frt kárért pedig az anyuk minden nap oly perpatvart csinál a szegény Lupaj bácsinak, hogy már elment az életkedve is. Lám, mit nem csinál a szüzdohány, meg a fináncz, ha egymás mellé kerülnek. Jó lesz azért elrejtieni azt a dohányt.

— Pénzügyetneink közgyűlései. A rimaszombati takarékpénztár folyó hó 27-én, a gömörmegyei nép- és iparbank pedig folyó hó 28-án tartja közgyűlését.

— Rosz termés következményei. A gazdaság körökben most már általános és mindenütt tudják, hogy a múlt évi répamagtermés a gőczponton, t. i. egész Északnémetország termelő helyein nagyon rosszul ütött ki. A nagy hiányt sokan, kik répamaggal kereskednek, mindenféle módon, leszállított áron és olyan áruval igyekszenek pótolni, amely a «jó» és «megbízható» jelzőt semmiesetre sen érdemli meg, mert az ideai viszonyok közt-lárvá-nyílva az ajtó oly üzelmeknek, melyek a gazdára nézve végzetessé válhatnak. Ilyenekkel szemben csak akként lehet a gazda érdekeinek helyes megóvására megnyugvást, ha az ideai viszonyok közt egyáltalán nem

bizva másra rendeléseit, mint épen csak első rendű czégre, amely megbízhatóságánál fogva vezérszerepet játszik növénytermelésünk terén. De látjuk különben, — hogy a valódi fajazonos magvaknak termelői is állást foglalnak már a számos hamisításokkal és visszaélésekkel szemben. A héten megjelent lapokban következő nyilatkozatot tett közzé egy világhírű külföldi répamagtermelő: «A Borries-féle eckendorfi (észak-németországi) nemesbirtokok központi igazgatósága ezenel közhírré teszi, hogy a kitűnőnek bizonyult eredeti eckendorfi takarmányrépamagjának kizárólagos s egyedüli elárúztatását Ausztria-Magyarország részére Mauthner Ödön budapesti magkereskedő czégre ruházta át és ennél fogva csakis ezen magkereskedő czég egyedül képes a valódi eckendorfi répamagot szállítani.»

— A rozsoyói adóhivatal sikkasztása ügyében — mint a fővárosi napilapok közölték — folyó hó 15-én határozott végleg a kir. Curia. Kristóffy József volt ellenőrt 5 és fél évi fegyház büntetésre ítélte, míg a másik két vádlott felmentését helybenhagyta. E szerint ezen nagy érdeklődést keltett ügy 3 év után befejezést nyert. A fővárosi napilapok közleményeibe egy kis hiba csuszott be, melyet aztán egyik a mástól átvett, hogy t. i. az ügyben elsőfokulag a rozsoyói törvényszék járt el. Hát Rimaszombat hol maradt?

— Hirtelen halál. Vigan lakadalmaskodtak folyó hó 15-én Hanván a Ferencz Pál-házánál. Gyenes Jánosné, szül. Bonc Zsuzsanna is ott volt a többi meghívottak között. Szintén jókedvű mulatot egész éjfélutánig, midőn Asztalos Jánossal — mivel közös háztartásban élt, hazafelé indult. Alig ért azonban be a saját udvarukba, midőn egyszerre nagy vérhányás jött rá, mely rövid idő alatt halálát is okozta. A hirtelen halál a körorvosnak gyanusnak tűnt fel és az esetet a hatóságának bejelentette, mely elrendelte a hulla törvényszéki boncolását s ime, a boncolás során kiderült, hogy Gyenes Jánosné halálát phosphor mérgezés okozta. A vizsgálat tovább folyik, bár a más általi megmérgezés esete kizártnak tekinthető, mivel alig képzelhető, hogy valakit phosphorral meg lehessen mérgezni, tekintve, hogy a phosphor undorító szaga és íze annak jelenlétét rögtön elárulja.

— Véres verekedés színhelye volt folyó hó 5-én a szuhafői kocsmaudvar. A mondott napon ott pálinkáztak a kocsmában Nagy Pál és Téglás Mihály felső-szuhai lakosok, midőn Máté István, Kubik János, Nagy András és Pozsgai Zsigmond zádorfaljai lakosok a kocsmában megjelentek és az ott talált két emberrel egy asztalhoz leülve, szintén pálinkázni kezdtek. De nagyon sokat ihattak, mert csakhamar megeredtek a nyelvek s Nagy Pál a nevezett négy emberrel összeszólalkozott. A vitába Téglás Mihály is bekeveredett, de vesztésre, mert amint a kocsmából távozni akart, a zádorfaljai fejszékekkel rárohantak és annyira összevagdalták, hogy több oldalbordája eldarabolódott. A súlyosan sérült Téglást kocsin kellett lakására elszállítani és szerencséje lesz, ha pár hónap alatt kiheverheti sérülését. A csendőrség a tetteseket feljelentette.

— Baromfi tenyésztőknek. Az állatkert régi jó nevé tyukászatában vértelfrissítés céljából elsőrendű valódi tisztafajú tenyésztőrzsek érkeztek a külföld legkiválóbb tenyésztőitől. Az igazgatóság elfogad már most megrendeléseket fajbaromfi tojásokra és kívánatra bérmentve küld árjegyzékeket. Képes árjegyzék 50 krnak készpénzben vagy levelejekben leendő előleges beküldése mellett szinte bérmentve küldetik meg a megrendelőnek. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az igazgatóság.

— Helyreigazítás. A február 18-án megjelent számunkban a harkácsi nyilvános számadás felülfizetői között lényeges nyomdai hiba történt. Balogh József nem 20, hanem 50 krt, Várent Anna nem 50 krt hanem 3 frtot fizetett. Tévedésből kimaradt Koreny Pál, a ki egy forintot fizetett.

— Kinevezés. A rozsoyói magyar királyi adóhivatalhoz ellenőrré Lénárt Jánost nevezte ki a m. kir. pénzügyminiszter.

— Majdnem szerencsétlenség történt a múlt héten a helybeli vasuti állomás mellett. Az országuti átjárónál egy fuvaros át akart menni a kocsijával, amikor a kocsirendezést végző mozdony feléje robotott. Szerencse, hogy a mozdony nem teljes erővel robotott, mert okvetlen elgázolta volna kocsistól, lovastól, de így csak kocsija rongálódott meg, az istrángok szakadtak el s az egyik lónak esett valami csekélyebb baja. Az élénk forgalom vácz-kassai állami uton nem is lenne csoda, ha szerencsétlenség történnék, mert az utasok nem fordítanak figyelmet arra, — hogy veszély nélkül átmehetnek-e a vasuti átjárón.

